

ADVIES Sectorraad Media

28 augustus 2013

Advies over de wijziging van het Mediadecreet m.b.t. de regionale televisie-omroeporganisaties

Per brief van 19 juli 2013 verzocht Vlaams minister van Media Ingrid Lieten de SARC om advies over het voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen over de regionale televisie-omroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie. De Sectorraad Media van de SARC bracht advies uit over het voorontwerp op zijn vergadering van 22 augustus 2013.

Situering

De hervorming van de regionale omroepen is een onderwerp waar de Vlaamse Regering reeds geruime tijd over nadenkt. De positie van de regionale televisieomroeporganisaties in Vlaanderen kwam de laatste jaren steeds meer onder druk te staan door o.m. dalende inkomsten, dalend publieksbereik en een veroudering van het kijkpubliek.

Om de positie van de regionale omroepen te versterken brengt het wijzigingsdecreet volgende wijzigingen aan in het Mediadecreet:

- De opdracht van de regionale televisieomroeporganisaties wordt verduidelijkt.
- De vijfjarige samenwerkingsovereenkomsten van de regionale omroepen met de Vlaamse Regering worden decretaal verankerd.
- Mits voldaan aan een aantal voorwaarden, ontvangen de regionale omroeporganisaties een vergoeding van de dienstenverdelers. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald door een bereikmeting van het omroepprogramma.

Advies

De Sectorraad Media is tevreden dat de Vlaamse Regering maatregelen wil nemen om de problemen van de regionale omroepen aan te pakken. Het is goed dat er door het vastleggen van een vergoeding mogelijkheid wordt gegeven tot meer professionalisering, zodat de regionale omroepen de kans krijgen duurzame organisaties te worden. Daarbij is echter niet enkel bereik van belang, maar ook kwaliteit. De sectorraad is er ook niet van overtuigd dat de problemen hiermee voor alle regionale omroepen van de baan zijn.

Wat betreft de financiële verplichtingen die aan alle dienstenverdelers worden opgelegd, betreuren de alternatieve dienstenverdelers, Mobistar en Belgacom, dat opnieuw toevlucht wordt gezocht in een decretaal ingrijpen om te verhelpen aan de gevolgen voor de regionale omroepen van het ontbreken van een *level playing field* in de televisiedistributiemarkt. Mobistar en Belgacom blijven pleiten voor een meer fundamentele aanpak bestaande uit een adequate regulering op basis van het regelgevende kader dat al in het Mediadecreet voorhanden is.

Exploitatiemaatschappijen

Het ontwerpdecreet bepaalt dat enkel regionale omroepen die een overeenkomst sluiten met een exploitatiemaatschappij, aanspraak kunnen maken op de vergoeding. De Sectorraad Media begrijpt dat men er van uitgaat dat het hebben van een overeenkomst met een exploitatiemaatschappij zou moeten leiden tot meer efficiëntie, maar wil benadrukken dat de redactionele onafhankelijkheid over de totaliteit van de programmering, het regionale karakter en de eigenheid van de omroepen niet in het gedrang mogen komen, daar ze deel uitmaken van de specifieke opdracht van de regionale omroepen die men net wil vrijwaren.

Voorwaarden bestuursorganen

Het is moeilijk om gemotiveerde bestuurders te vinden, die daarbij ook bereid zijn die functie pro deo uit te oefenen. De Sectorraad Media meent dat de voorwaarden die in art. 5, §4 gesteld worden aan de algemene vergadering en raad van bestuur van regionale televisieomroeporganisaties niet allen even werkbaar zijn.

- Diversiteit wordt door de sectorraad in het hart gedragen, maar de eis dat minstens 10% van de leden van de Raad van Bestuur van etnisch-cultureel diverse achtergrond moet zijn, is niet voor alle zendgebieden even evident. Een Raad van Bestuur moet de bevolking van zijn zendgebied weerspiegelen, maar quota zijn daarbij in dit geval niet aangewezen.
- Het ontwerp van decreet vraagt dat na een termijn van vier jaar telkens minstens de helft van de leden van de Raad van Bestuur vervangen zou worden. Om continuïteit in de raden te verzekeren, zou het echter beter zijn telkens slechts minstens een derde van de leden te vervangen.
- De sectorraad vraagt om art. 166/1, §4, 3. in die zin te wijzigen dat “*één werkend lid van de algemene vergadering kan worden aangewezen door de exploitatiemaatschappij [...]*”.

Bereik en bereikmeting

De regionale omroepen zullen een vergoeding ontvangen op basis van een bereikmeting van hun omroepprogramma. Wat die bereikmeting precies inhoudt, is momenteel echter nog onduidelijk. Het is o.a. nog niet duidelijk hoe het bereik zal gemeten worden, wie dat zal doen, aan de hand van welke data dat zal gebeuren, wat de dienstenverdelers aan de VRM zullen moeten aanleveren, tegen wanneer ze dat zullen moeten doen, of ook bereik via andere media dan televisie in aanmerking zal worden genomen, etc.

Los van deze nog bestaande onduidelijkheden stelt de sectorraad zich ook de vraag of bereikcijfers alleen een goede waardemeter van een succesvolle regionale omroep zijn. Niet enkel bereik, maar ook waardering is van belang.

Bovendien merkt de sectorraad op dat voorliggend voorstel de regionale omroepen tegen elkaar uitspeelt. De middelen komen allemaal uit dezelfde pot, waardoor het succes van één omroep in termen van bereik ten koste zal gaan van de andere.

Gezien de gevoeligheid m.b.t. deze informatie voor de regionale televisieomroepen, lijkt het tot slot aangewezen een vertrouwelijkheidsclausule in te voegen voor de VRM, en uitdrukkelijk te bepalen dat de bereikcijfers op geen enkele wijze publiek gemaakt mogen worden door de VRM.

Timing

De Sectorraad Media verneemt dat de bespreking van dit decreet in het Vlaams Parlement voorzien is voor eind 2013, en dat het decreet vanaf 1 januari 2014 van kracht zou zijn. Deze strakke timing kan om verschillende redenen mogelijk moeilijkheden met zich meebrengen.

Voor de regionale omroepen zal er quasi geen ruimte zijn om een voorstel van overeenkomst met de exploitatiemaatschappijen op te maken en hierover te onderhandelen. Tevens zal het ook moeilijk zijn om de organen tijdig aan te passen aan de bepalingen uit art. 4, §4 vóór 1 januari 2014.

De dienstenverdelers weten op hun beurt, gezien de eerder aangehaalde onduidelijkheid over de bereikcijfers, niet of ze de nodige gegevens tijdig zullen kunnen aanleveren.

Derhalve stelt de Sectorraad Media voor om, indien blijkt dat niet alles voor 1 januari 2014 geïmplementeerd kan worden, voor bepaalde tijd een overgangsmaatregel te laten gelden.

Er zijn nog veel onduidelijkheden over de concrete invulling van de modaliteiten van het decreet die nog moeten worden uitgeklaard in de uitvoeringsbesluiten.

De regionale televisieomroeporganisaties en de dienstenverdelers drukken de wens uit om betrokken te worden bij het opstellen van de uitvoeringsbesluiten.

Technische opmerkingen:

De Sectorraad Media heeft ook enkele technische opmerkingen m.b.t. het ontwerpdecreet

Art. 4, §1, alinea 2: definitie exploitatiemaatschappij

In dit artikel wordt het begrip exploitatiemaatschappij gedefinieerd. De Sectorraad Media is van mening dat deze definitie thuishoort in artikel 2 van het Mediadecreet.

Art. 4, §2, alinea 1, 3 en 4: bepaling dienstenverdelers

Het ontwerpdecreet heeft het meerdere keren over "*dienstenverdelers die geld innen voor derden en die het omroepprogramma van de regionale televisie-omroeporganisaties doorgeven*". De sectorraad meent dat in deze zinsnede de bepaling "*die geld innen voor derden*" een onnodige aanvulling is die geschrapt kan worden.

Art. 4, §3, alinea 2: “niet onafhankelijk”

Deze alinea stelt dat regionale televisieomroeporganisaties die een exploitatieovereenkomst gesloten hebben, “niet onafhankelijk hoeven te zijn te opzichte van organisaties met een commercieel doel”. Deze dubbele negatie kan verwarring opwekken. De sectorraad stelt voor om in art. 169, eerste lid, 5° van het Mediadecreet de zinsnede “een organisatie met commercieel doel” te schrappen.

Simon Delaere, voorzitter

Hilde Van den Bulck, ondervoorzitter

Lieselotte Moortgat, secretaris